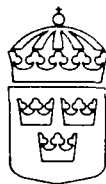

Försvarsutskottets betänkande

1986/87:8

om sotning

FöU
1986/87:8

I motion 1986/87:Fö502 av Kerstin Gellerman (fp) och Kerstin Ekman (fp) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om översyn av sotningsfristerna,
2. att riksdagen begär att regeringen kommer med förslag så att sotningsmonopolet kan avskaffas.

1 Sotningsfristerna

I den lag om räddningstjänst (SFS 1986:1102) som riksdagen antog i december 1986 (prop. 1985/86:170, FöU 1986/87:2, rskr. 1986/87:58) finns bl.a. bestämmelser om förebyggande åtgärder mot brand (15–20. §§). Enligt dessa skall de räddningstjänstnämnder som lagen ålägger kommunerna att inrätta svara för att brandsyn och sotning utförs regelbundet. Vägledande är därvid de föreskrifter eller allmänna råd som statens räddningsverk utfärdar.

I anslutning till regeringens proposition om räddningstjänstlag, m.m. (prop. 1985/86:170) behandlades motionsyrkanden (motionerna 1985/86:Fö412, Fö413, Fö414, Fö415 samt 1986/87:Fö103, Fö104 och Fö106) som syftade till en översyn av reglerna om vilka objekt som skall sotas och rörande de sotningsfrister (föreskrivna tidsintervaller mellan sotningstillfällena) som skall tillämpas. Utskottet hänvisade vid behandlingen av dessa yrkanden till att statens räddningsverk enligt propositionen avsågs få i uppdrag att göra en utvärdering av sotningsverksamheten sedan erfarenheter av den nya lagstiftningen hade vunnits. Utskottet räknade med att synpunkter av det slag som framfördes i motionerna skulle prövas vid denna utvärdering. En sådan översyn borde enligt utskottet påbörjas redan under 1987 och dess resultat anmälas för riksdagen. Vad utskottet anförde om översynen gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 58).

Motionen

I motion 1986/87:Fö502 (fp) understryker motionärerna att man vid den översyn av sotningsfristerna som riksdagen enligt redogörelsen i det föregående förordat måste ta stor hänsyn till det särskilda sotningsobjektet och skapa möjlighet till generösa undantag. De hävdar bl.a. att sotning av köksfläktar och imkanaler torde vara onödigt och att de därför bör undantas från sotningstvånget.

Regeringen har den 5 februari 1987 uppdragit åt statens räddningsverk att snarast påbörja en översyn av sotningsfristerna och därefter meddela erforderliga föreskrifter eller allmänna råd. Uppdraget skall redovisas för regeringen senast den 1 december 1987. Utskottet räknar med att synpunkter av det slag som framförs i motion Fö502 kommer att beaktas i det sammanhanget. I avvaktan på resultatet av översynen bör riksdagen inte göra något ytterligare uttalande i frågan. Motion Fö502 bör avslås i denna del.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen avslår motion 1986/87:Fö502, yrkande 1, om översyn
av sotningsfristerna.

2 Sotningsmonopolet

Bakgrund

I räddningstjänstlagens bestämmelser om förebyggande åtgärder mot brand (15–20 §§) anges att kommunens räddningstjänstnämnd har ansvaret för sotningsverksamheten inom kommunen. Sotningen skall – med möjlighet till vissa undantag – utföras av skorstensfejarmästare eller skorstensfejare som biträder skorstensfejarmästare. Bestämmelsen innebär ingen ändring av det sätt på vilket sotningsverksamheten ditills hade utövats. I anslutning till denna del av lagförslaget behandlade utskottet några motionsyrkanden (motionerna 1985/86:Fö414 och Fö415 samt motionerna 1986/87:Fö103, Fö104, Fö106 och Fö108) som syftade till att avskaffa denna som sotningsmonopol karaktäriserade ordning. Motionärerna förordade ett ökat ansvar för den enskilde fastighetsägaren. Sotningsverksamheten skulle enligt motionärernas mening kunna bedrivas av fristående, i behörig ordning auktoriserade skorstensfejare. Utskottets majoritet ansåg att sotningsverksamheten, såsom förutsattes i lagförslaget, skulle bedrivas i oförändrade former och föreslog att motionsyrkandena skulle avslås. Riksdagen följde utskottet (rskr. 58).

Motionen

I motion Fö502 (fp) upprepas kritiken mot det s.k. sotningsmonopolet och föreslås att riksdagen skall begära ett förslag av regeringen som gör det möjligt för fastighetsägare att efter eget val anlita auktoriserad skorstensfejarmästare som i fri konkurrens ägnar sig åt sotningsverksamhet.

Utskottet

Statens räddningsverk har enligt regeringens uppdrag den 5 februari 1987 ått mot bakgrund av erfarenheterna av lagen om räddningstjänst (SFS 1986:1102) bl.a. utvärdera sotningsverksamheten i fråga om dess brandförebyggande betydelse i olika avseenden. Erfarenheterna skall redovisas för

regeringen före utgången av år 1989. Räddningsverket skall härvid lägga fram de förslag som utvärderingen kan föranleda. Utskottet anser att resultatet av denna utvärdering bör avvaktas och finner inte anledning att nu förorda någon ändring i den nyligen lagfästa ordningen för sotningsverksamheten. Motion Fö502 bör avslås i denna del.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motion 1986/87:Fö502, yrkande 2, om förslag om avskaffande av sotningsmonopolet.

Stockholm den 10 mars 1987

På försvarsutskottets vägnar

Lennart Blom

Närvarande: Lennart Blom (m), Olle Göransson (s), Roland Brännström (s), Kerstin Ekman (fp), Gunnar Björk i Gävle (c), Evert Hedberg (s), Göthe Knutson (m), Ingemar Konradsson (s), Ingvar Björk (s), Olle Aulin (m), Iréne Vestlund (s), Gunhild Bolander (c), Christer Skoog (s), Barbro Evermo (s) och Carl-Johan Wilson (fp).

Reservation

Lennart Blom (m), Kerstin Ekman (fp), Gunnar Björk i Gävle (c), Göthe Knutson (m), Olle Aulin (m), Gunhild Bolander (c) och Carl-Johan Wilson (fp) anser beträffande sotningsmonopolet (punkt 2)

dels att utskottets anförande bort ha följande lydelse:

I reservation 3 Olycks- och skadeförebyggande verksamhet (mom. 5) till utskottets betänkande FöU 1986/87:2 om räddningstjänstlag, m.m. ansåg företrädarna i utskottet för moderata samlingspartiet, folkpartiet och centerpartiet att förutsättningarna för ett ökat ansvar för den enskilde fastighetsägaren för sotningsverksamhet snarast borde utredas. Reservanterna ansåg att utredningen kunde ske i anslutning till statens räddningsverks aviserade utvärdering av sotningsverksamheten eller i annat lämpligt forum.

Regeringen har nyligen uppdragit åt statens räddningsverk att mot bakgrund av erfarenheterna av räddningstjänstlagen bl.a. utvärdera sotningsverksamheten i fråga om dess brandförebyggande betydelse i olika avseenden. Erfarenheterna skall redovisas för regeringen före utgången av år 1989.

Utskottet anser att nämnda utredningsarbete genom tilläggsuppdrag bör inriktas på en utformning av sotningsverksamheten enligt de riktlinjer som förordas i nämnda reservation och i motion Fö502. Vad utskottet har anfört om inriktningen av utvärderingen av sotningsverksamheten bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställen bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Fö502, yrkande 2, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört om inriktningen av utredning rörande sotningsverksamheten.

